

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO
NR. VIII-2032 2, 3 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 4 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Programos finansavimo lėšos** – valstybės biudžeto lėšos, fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių ir užsienio valstybių tikslinės lėšos, skirtos Programai finansuoti.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 **straipsnis. Programos finansavimo šaltinis**

Programa finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 4 straipsnį.

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 **straipsnis. Programos finansavimo lėšų naudojimas**

1. Programos finansavimo lėšos naudojamos valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, tai yra:

1) keliams tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;
2) keliams, tiltams, viadukams, estakadoms, tuneliams, gamybiniams-buitiniams kelių statiniams, pralaidoms projektuoti, projektų ekspertizėms atlikti, kelių priežiūros ir tinklo plėtros programoms rengti, mokslo tiriamiesiems darbams, susijusiems su kelių tinklo plėtra ir užtikrinimu, kad šis tinklas veiktų, vykdyti;

3) keliams, kelių statiniams ir jų užimamai žemei inventorizuoti;

4) tiltams, viadukams, estakadoms tuneliams ir gamybiniams-buitiniams kelių statiniams apskaityti, statyti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), inventorizuoti ir prižiūrėti;

5) kelių tiesimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų techninei kontrolei, kelių, tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių specialiesiems tyrimams, laboratoriniams darbams, kelių statinių statybos techninei priežiūrai, saugos ir paskirties valstybinei priežiūrai atlikti;

6) kelio ruožų apšvietimo, eismo valdymo, reguliavimo priemonėms, kelių dangos šildymui įrengti;

7) dviračių ir pėsčiųjų takams projektuoti, įrengti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

8) poilsio aikštelėms, maršrutinio transporto sustojimo vietoms, paviljonams, pavėsinėms, tualetams ir kitiems prie kelio esantiems techniniams įrenginiams, oro sąlygų keliuose stebėjimo, transporto eismo apskaitos ir valdymo sistemoms ir kitiems kelio statiniams plėtoti;

9) kelių informacinėms sistemoms kurti;

10) žvyrkelių asfaltavimo programoms įgyvendinti;

11) ekstremaliųjų situacijų, ekstremaliųjų įvykių ir įvykių padariniams keliuose likviduoti;

12) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų keliams tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir saugaus eismo priemonėms įgyvendinti, daliai padengti vykdant Europos Sąjungos paramos lėšomis bendrai finansuojamus projektus;

13) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įgaliosios viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros funkcijoms, nurodytoms Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 12 dalyje, atlikti;

14) išlaidoms už skirtą žemę, nukeliamus ar (ir) griaujamus pastatus ir kitus statinius, želdinius ir kitas naudmenas, tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant), prižiūrint kelius, apmokėti, aplinkos apsaugos reikmėms ir apsaugos nuo triukšmo statiniams prie kelių statyti, žemės rekultivavimo darbams vykdyti tiesiant ir taisant (remontuojant) kelius;

15) bendradarbiavimui su užsienio valstybėmis kelių tinklo plėtros ir užtikrinimo, kad šis tinklas veiktų, klausimais finansuoti;

16) teisės aktams ir normatyviniams dokumentams, susijusiems su kelių tinklo plėtra ir užtikrinimu, kad šis tinklas veiktų, rengti;

17) kelių transporto priemonių svėrimo įrangai įsigyti;

18) institucijų ir įstaigų, atsakingų už valstybinės reikšmės kelius, ir valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos (toliau – Lietuvos automobilių kelių direkcija) išlaikymo išlaidoms apmokėti;

19) institucijų ir įstaigų, atsakingų už valstybinės reikšmės kelius, ir Lietuvos automobilių kelių direkcijos paskoloms, skirtoms tiesioginėms funkcijoms atlikti, grąžinti ir palūkanoms mokėti;

20) mokesčiams už Lietuvos Respublikoje įregistruotas krovinines transporto priemones, už naudojimąsi keliais važiuojant didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis, už eismo ribojimą administruoti ir jų surinkimo priežiūrai atlikti;

21) Kelių muziejui ir kelių srities istorinėms vertybėms išlaikyti, įsigyti ir eksponuoti;

22) saugaus eismo keliuose programoms ir jų priemonėms įgyvendinti (tarp jų keliuose įrengtai stacionariajai Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įrangai prižiūrėti, gaunamai informacijai apdoroti ir kitoms saugaus eismo programoms įgyvendinti, naudojant lėšas iš sumokėtų ar išieškotų baudų už Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įrangą užfiksuotus administracinius nusižengimus);

23) viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) veiklai, susijusiai su Programos lėšų, skiriamų valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, priežiūra, užtikrinti;

24) Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su eismo dalyvių švietimu eismo saugumo srityje;

25) Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti;

26) Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacijai apdoroti ir Administracinių nusižengimų registrai palaikyti ir tobulinti;

27) kitoms kelių srities reikmėms finansuoti.

2. Programos finansavimo lėšos naudojamos valstybės institucijų ar viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra valstybė, valstybės įmonių, savivaldybių ar viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra savivaldybė, savivaldybių įmonių valdomam vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, tai yra:

1) keliams projektuoti, tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

2) kelių, kelių statinių ir jų užimamos žemės teisinei registracijai būtinoms procedūroms atlikti, daiktinėms teisėms į žemę, šių teisių suvaržymams, juridiniams faktams registruoti;

3) tiltams, viadukams, estakadoms, tuneliams, pralaidoms projektuoti, statyti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

4) apsaugos nuo triukšmo statiniams prie kelių statyti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

5) kelio juostoje esantiems paviršinio vandens nuleidimo įrenginiams ir lietaus kanalizacijai įrengti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

6) ekstremaliųjų situacijų, ekstremaliųjų įvykių ir įvykių padariniams keliuose likviduoti;

7) kelio juostoje esančioms automobilių stovėjimo aikštelėms, viešojo transporto stotelėms ir paviljonams įrengti, statyti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

8) institucijų ar įstaigų, atsakingų už vietinės reikšmės viešuosius kelius, paskoloms, naudojamoms vietinės reikšmės viešiesiems keliams projektuoti, tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), grąžinti ir palūkanoms mokėti;

9) tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant), prižiūrint kelius patirtoms išlaidoms už skirtą žemę, nukeliamus ar (ir) griaujamus pastatus ir kitus statinius, naikinamus želdinius ir kitas naudmenas apmokėti, aplinkos apsaugos reikmėms, žemės rekultivavimo darbams vykdyti tiesiant ir taisant (remontuojant) kelius;

10) Programos finansavimo lėšų naudojimo pagal paskirtį kontrolei, darbų kokybės kontrolės priežiūrai vietinės reikšmės kelių objektuose;

11) viešojo sektoriaus ir privačios partnerystės būdu įgyvendinamiems vietinės reikšmės viešiesiems keliams projektuoti, tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), paskoloms grąžinti ir palūkanoms mokėti, projektų išlaidoms finansuoti;

12) želdinių gyvenamųjų vietovių gatvių raudonose linijose įrengimui saugaus eismo tikslais ir priežiūrai finansuoti;

13) darnaus judumo priemonėms (esamiems šaligatviams, pėsčiųjų takams, pėsčiųjų viadukams ir tiltams, pėsčiųjų estakadoms, pėsčiųjų perėjoms (įskaitant požemines) pritaikyti specialiųjų poreikių turintiems žmonėms); viešojo transporto infrastruktūrai; viešojo transporto eismui organizuoti; dviračių statymo infrastruktūrai; stovėjimo aikštelėms, skirtoms motorinėms transporto priemonėms arba dviračiams palikti, siekiant tęsti kelionę viešuoju transportu, įrengti, jeigu už naudojimąsi jomis neimamas atlygis; elektrinių transporto priemonių (išskyrus elektromobilius) viešosioms įkrovimo prieigoms; šaligatviams, pėsčiųjų ir (ar) dviračių takams įrengti, projektuoti, tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti; pėsčiųjų, dviračių takų įrenginiams (tvorėlėms ir pan.) įgyvendinti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

14) inžinerinėms saugaus eismo priemonėms (važiuojamajai kelio daliai siaurinti; įvažiavimų į teritorijas zonoms pertvarkyti; važiuojamajai kelio daliai iškreivinti; iškiliosioms greičio mažinimo priemonėms (greičio mažinimo kalneliams) įrengti; kelio įrenginiams (saugos salelėms, sankryžoms, pėsčiųjų perėjoms); greičio mažinimo priemonėms ties gyvenamosios teritorijos pradžia, siekiant sumažinti galimą per didelį transporto priemonių greitį ir parodyti, jog keičiasi važiavimo režimas (miesto vartai), įrengti; kelio ženklams įrengti; kelio dangai ženklinti; šviesoforams įrengti; tvoroms, kelio apsauginių atitvarų sistemoms, signaliniams stulpeliams įrengti; kelio veidrodžiams įrengti; elektroniniams įrenginiams (greičio kontrolės priemonėms, informacinėms momentinio važiavimo greičio švieslentėms, kintamosios informacijos ženklams (stendams) įrengti ir prižiūrėti; apšvietimui keliuose) ir kitoms priemonėms įgyvendinti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti;

15) įgyvendinant vietinės reikšmės kelių projektus būtiniais vietinės reikšmės ir valstybinės reikšmės kelių statinių sujungimo darbams, kuriuos vykdant nekeičiami valstybinės reikšmės kelio (statinio) elementų (sankryžų, nuovažų) geometriniai parametrai, finansuoti.

3. Metinėje lėšų naudojimo sąmatoje šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytoms veikloms numatoma 67 procentų Programos finansavimo lėšų.

4. Vyriausybė nustato Programos finansavimo lėšų naudojimo tvarką. Programos finansavimo lėšų naudojimo tvarką įgyvendina Lietuvos automobilių kelių direkcija. Programos finansavimo lėšų naudojimo šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms kelių reikmėms atliekant viešuosius pirkimus priežiūrą vykdo CPVA. Šio įstatymo įgyvendinimą prižiūri Susisiekimo ministerija.

5. Programos finansavimo lėšos naudojamos pagal iki atitinkamų metų vasario 1 dienos Vyriausybės patvirtintą trimetę lėšų naudojimo sąmatą, kuri rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos strateginiu veiklos planu. Iki einamųjų metų pabaigos Lietuvos automobilių kelių direkcija ir savivaldybės gali pasirašyti sutarčių dėl antraisiais ir

trečiaisiais metais planuojamų atlikti rangos darbų ar suteikti paslaugų, kurių vertė ne daugiau kaip 80 procentų atitinkamų metų Programos finansavimo lėšų, skirtų šio įstatymo 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytoms veikloms.

6. Metinėje Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytoms veikloms, taip pat skoloms (jeigu jų yra) sumokėti ir išlaidoms kompensuoti, kai deklaruojamos patirtos ir apmokėtos išlaidos už praėjusiais finansiniais metais atliktus darbus, kurių vertė neviršijo praėjusiais finansiniais metais planuotų asignavimų, numatoma 33 procentai Programos finansavimo lėšų, iš kurių iki 9 procentų Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstoma atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, likusi dalis, ne mažiau kaip 91 procentas, Lietuvos automobilių kelių direkcijos paskirstoma taip:

1) vietinės reikšmės keliams Birštono, Druskininkų, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėse – 2 procentai, iš kurių 50 procentų minėtoms savivaldybėms paskirstoma po lygiai ir 50 procentų – pagal suteiktų nakvynių apgyvendinimo įstaigose skaičių (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento duomenimis);

2) savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams – 98 procentai, iš kurių miestų savivaldybių vietinės reikšmės keliams – 35 procentai, kitų savivaldybių vietinės reikšmės keliams – 65 procentai. Šios lėšos savivaldybėms paskirstomos pagal nuolatinių gyventojų skaičių (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento duomenimis) – 50 procentų ir pagal motorizuoto eismo kelių ilgį, nurodytą savivaldybių tarybų tvirtinamuose kelių sąrašuose, kuriuose taip pat nurodomas kelio numeris ir kelio pavadinimas, – 50 procentų. Nuo 2025 metų Programos finansavimo lėšos savivaldybėms paskirstomos pagal nuolatinių gyventojų skaičių (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento duomenimis) – 50 procentų ir pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų motorizuoto eismo kelių ilgį – 50 procentų.

7. Ne mažiau kaip 58 procentai Programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams, turi būti naudojama turtui įsigyti – vietinės reikšmės keliams tiesti, rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti; ne mažiau kaip 5 procentai skirtų Programos finansavimo lėšų turi būti naudojama saugaus eismo priemonėms vietinės reikšmės keliuose finansuoti; ne mažiau kaip 5 procentai skirtų Programos finansavimo lėšų turi būti naudojama darnaus judumo priemonėms finansuoti.

8. Savivaldybių institucijos Programos finansavimo lėšas paskirsto vadovaudamosi savivaldybių tarybų nustatyta tvarka, pagal kurią turi būti sudaromos viešai skelbiamos ir nuolat atnaujinamos vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinės eilės. Vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinės eilės sudaromos ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui.

9. Vyriausybės nustatyta tvarka Programos finansavimo lėšos taip pat naudojamos perkėlimo keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos bilieto kainai kompensuoti:

1) neįgaliųjų ir jų nuosavybės ar kitokiu teisėtu pagrindu valdomų automobilių, kuriuos jie vairuoja arba kuriais jie važiuoja;

2) tarnybos reikalais vykstančių greitosios medicinos pagalbos ir reanimacijos, priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų, policijos, valstybės sienos apsaugos, civilinės saugos, kelių priežiūros, uosto saugos tarnybų, prokuratūros, muitinės pareigūnų, Lietuvos kariuomenėje tarnaujančių karių, valstybės tarnautojų ir pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų ir šiame punkte nurodytų institucijų ir tarnybų transporto priemonių;

3) Klaipėdos miesto savivaldybės tarnybinių transporto priemonių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, atliekančių tarnybines funkcijas ir dirbančių darbus Klaipėdos miesto dalyje Smiltynėje;

4) tolimojo, vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusų, dviračių, autocisternų, kuriomis vežamas kuras į Kuršių neriją;

5) juridinių asmenų, turinčių Kuršių nerijoje registruotą buveinę, transporto priemonių ir darbuotojų;

6) Klaipėdos miesto savivaldybės įmonių ir įstaigų transporto priemonių ir darbuotojų, dirbančių darbus Klaipėdos miesto dalyje Smiltynėje;

7) Neringos mieste ir Klaipėdos miesto dalyje Smiltynėje gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir jų transporto priemonių;

8) darbo reikalais vykstančių miškų urėdijos, kuriai perduotas valdyti Kuršių nerijoje esantis valstybinės miško žemės sklypas, darbuotojų ir jos transporto priemonių.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas